

Spre o Europă durabilă și integrată –

Raportul grupului de experți al Comisiei pentru obiectivele de
interconectare electrică

Rezumat (RO)

Rezumat

Comisia Europeană a înființat **grupul de experți pentru obiectivele de interconectare electrică** în martie 2016. Grupul de experți și-a transmis raportul comisarului pentru politici climatice și energie, **Miguel Arias Cañete**, în toamna anului 2017.

Grupul de experți recunoaște faptul că realizarea obiectivelor UE în materie de energie și de climă necesită o piață europeană a energiei bine integrată. Interconexiunile electrice reprezintă componenta fizică a modului în care această piață devine o piață cu adevărat europeană prin conectarea rețelelor statelor membre, având ca obiectiv creșterea capacității de comercializare a energiei electrice, îmbunătățirea securității aprovizionării și integrarea ponderii din ce în ce mai mari de energie electrică produsă din surse regenerabile.

Grupul de experți este de părere că actualul obiectiv de interconectare de 10 % până în 2020 a oferit deja un semnal important pentru procesul de integrare a piețelor energiei electrice. În același timp, grupul recunoaște faptul că a fost înființat într-o eră energetică radical diferită în care foarte puțin din cantitatea totală de energie era produsă din surse regenerabile și variabile.

Pentru a face față acestei noi realități energetice, Grupul de experți propune o nouă abordare pentru stabilirea obiectivelor de interconectare bazate pe principiul de maximizare a bunăstării sociale.

În primul rând, funcționarea **pieței europene a energiei electrice ar trebui să fie îmbunătățită** și bazată pe norme de reglementare clare, stabile și nediscriminatorii pentru a transmite semnale consecvente atât investitorilor în rețele, cât și utilizatorilor infrastructurii. Aceasta include punerea în aplicare eficace și rapidă a codurilor de rețea și a orientărilor adoptate în cadrul celui de-al treilea pachet privind energia.

În special, **interconectările existente ar trebui să fie utilizate în mod eficient**, iar capacitatea disponibilă pe piață ar trebui îmbunătățită în mod semnificativ față de utilizarea actuală. În ceea ce privește liniile de interconexiune în curent alternativ, capacitatea netă de transfer ar trebui să fie dublată, cu titlu indicativ. Aceasta înseamnă că managementul congestiilor ar trebui să fie nediscriminatoriu și să maximizeze beneficiile socio-economice europene.

În al doilea rând, noile linii de interconexiune trebuie să contribuie la valorificarea avantajelor legate de integrarea pieței, prin permiterea unor prețuri mai bune pentru clienți, la sprijinirea satisfacerii cererii de energie electrică de pe piețele naționale și, eventual, la furnizarea de energie electrică din surse regenerabile statelor membre vecine. Prin urmare, dezvoltarea de linii de interconexiune

suplimentare ar trebui să fie luată în considerare în cazul în care este declanșat oricare dintre următoarele trei praguri:

- **Reducerea la minimum a diferențelor de preț:** statele membre ar trebui să aibă ca obiectiv obținerea unei medii anuale cât mai scăzute posibil a diferențelor de preț. Grupul de experți recomandă 2 EUR/MWh între țările, regiunile sau zonele de ofertare relevante ca pragul orientativ necesar pentru a lua în considerare dezvoltarea unor linii de interconexiune suplimentare.
- **Asigurarea faptului că cererea de energie electrică,** inclusiv prin importuri, poate fi satisfăcută în orice condiții: țările în care capacitatea nominală de transport a liniilor de interconexiune este mai mică de 30 % din sarcina lor maximă ar trebui să analizeze de urgență posibilitățile de noi linii de interconexiune.
- **Stimularea potențialului de export** în cazul producției excedentare de energie din surse regenerabile: țările în care capacitatea nominală de transport a liniilor de interconexiune este mai mică de 30 % din capacitatea lor instalată de producție a energiei electrice din surse regenerabile ar trebui să analizeze de urgență posibilitățile de noi linii de interconexiune.

Grupul de experți recomandă ca orice proiect privind capacitatea de interconectare, care ajută statele membre să ajungă la oricare din pragurile de 30 %, să solicite în mod obligatoriu includerea în planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani și în viitoarele liste de proiecte de interes comun. În plus, țările aflate peste pragul de 30% dar sub 60 % în ceea ce privește sarcinile maxime și capacitatea instalată de producție a energiei electrice din surse regenerabile sunt invitate să analizeze în mod regulat opțiunile legate de noi linii de interconexiune.

În al treilea rând, ca o condiție *sine qua non*, fiecare linie de interconexiune trebuie să facă obiectul unei **analize costuri-beneficii** socio-economice și de mediu și trebuie implementată doar dacă beneficiile potențiale sunt mai mari decât costurile.

În al patrulea rând, implicarea cetățenilor, a grupurilor societății civile și a grupurilor relevante de părți interesate care ar putea fi afectate de dezvoltarea de noi linii de interconexiune este necesară într-o etapă timpurie a dezvoltării de linii de interconexiune pentru a răspunde motivelor de îngrijorare percepute cu privire la aspecte legate de sănătate sau de impactul negativ asupra peisajului și ecosistemelor. În acest sens, grupul de experți recomandă ca atât Comisia, cât și statele membre să continue și să intensifice acțiunile menite **să faciliteze participarea publicului** la proiectele de infrastructură relevante.

În sfârșit, grupul de experți recunoaște că evoluțiile tehnologice rapide sunt susceptibile de a avea un impact puternic, chiar în viitorul apropiat, asupra modului de funcționare și a naturii infrastructurii rețelelor de energie electrică, precum și asupra necesității legate de existența acestora. În timp ce multe dintre acestea vor deschide noi oportunități pentru producerea, transportul, distribuția și consumul de energie electrică, impactul lor exact este dificil de prevăzut. Prin urmare, grupul de experți recomandă **să se revizuiască abordarea metodologică propusă** pentru măsurarea

interconectării și metodologiile asociate acesteia, în mod regulat, dar nu mai târziu de cinci ani.

Consiliul European din octombrie 2014¹ a aprobat propunerea Comisiei Europene din mai 2014² de a extinde actualul obiectiv de interconectare electrică de 10 % (definit drept capacitate de import în raport cu capacitatea instalată de producție într-un stat membru) la 15 % până în 2030, *ținând totodată seama de aspectele legate de costuri și de potențialul schimburilor comerciale în regiunile relevante.*

Pentru ca obiectivul de 15 % să devină operațional, Comisia Europeană a decis să instituie un grup de experți pentru a oferi consultanță tehnică specifică, printre altele pentru a evalua dacă obiectivele la nivel de regiune, de țară și/sau de frontieră ar trebui luate în considerare, și pentru a analiza orice alte elemente relevante care pot avea un impact asupra dezvoltării liniilor de interconexiune.

Grupul de experți a fost instituit prin Decizia Comisiei din 9 martie 2016³. Grupul de experți și-a început activitatea în octombrie 2016, în urma unui apel public la candidaturi.

Mai multe informații cu privire la grupul de experți sunt puse la dispoziția publicului pe un site web dedicat⁴.

Punctele de vedere exprimate în prezentul raport sunt responsabilitatea exclusivă a membrilor grupului de experți și nu reflectă în mod necesar opiniile Comisiei Europene. Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru felul în care sunt utilizate informațiile din prezentul raport.

¹ Concluziile Consiliului din 23 și 24 octombrie 2014

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/ro/ec/145397.pdf

² COM(2014) 330 final. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=COM:2014:0330:FIN>

³ Decizia Comisiei din 9 martie 2016 privind instituirea unui grup de experți al Comisiei pentru obiectivele de interconectare electrică COM(2016) 1406 (JO C 94, 10.3.2016, p. 2-5)) http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2016.094.01.0002.01.ENG&toc=OJ:C:2016:094:TOC

⁴ <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/projects-common-interest/electricity-interconnection-targets/expert-group-electricity-interconnection-targets>